

Piotr Ogrodzki

Świąteczna przesyłka

Koniec roku w większości instytucji wiąże się przede wszystkim z działaniami zmierzającymi do zamknięcia wszystkich rozpoczętych prac, podsumowaniem mijającego roku i sprawdzeniem, z jakim wynikiem finansowym wejdzie się w kolejny rok. Końcówka roku w Ośrodku Ochrony Zbiorów Publicznych pod tym względem nie odbiegała od normy.

P

rzyjęty porządek został zakłócony niezwyklej przesyłką, którą otrzymaliśmy 23 grudnia 2002 r. Rzadko otrzymujemy paczki, tak więc samo pojawienie się listonosza z dużą przesyłką było już sporym zaskoczeniem, tym bardziej że nie spodziewaliśmy się żadnej paczki. Jeszcze większe zdziwienie nastąpiło po jej otwarciu. Pod szarym papierem znajdowało się 9 elementów zabytkowej snycerki, starannie owiniętych w torby foliowe i przekładki ze specjalnej folii pakowej!!! W paczce nie było żadnego listu, a nadawca również był anonimowy. Zaskoczenie nasze jeszcze wzrosło, kiedy koleżanka prowadząca centralny katalog skradzionych i zaginionych dóbr kultury natychmiast rozpoznała dwa elementy jako skradzione w lutym 2002 r. z kościoła pw. NMP w Toruniu (oba były publikowane w katalogu strat, *Cenne, Biecenne/Utracone* nr 4/2002). Pozostałe elementy pochodzą bez wątpienia również z kradzieży, choć nie były jeszcze publikowane w katalogach strat. Zostały najprawdopodobniej skradzione z zabytkowych tablic epitafijnych. Kwestią czasu pozostaje ustalenie, z którego kościoła pochodzą. Przy współpracy Wojewódzkich Konserwatorów Zabytków i Konserwatorów Diecezjalnych powinno udać się szybko ustalić prawowite-

go właściciela. Sądzymy, że pochodzą one z jednego obiektu. Zarówno ich rozmiary (bardzo do siebie podobne), jak i ciemna barwa wszystkich elementów wskazują na jedno pochodzenie.

Chcielibyśmy tą drogą serdecznie podziękować anonimowemu nadawcy, jak przypuszczamy, uczciwemu antykwariuszowi, który – ustalwszy, że zakupy, których dokonał, nie pochodzą z legalnych źródeł – zdecydował się zwrócić je do nas, a za naszym pośrednictwem do prawowitych właścicieli. Jesteśmy podwójnie zobowiązani. Z jednej strony mamy świadomość, że wśród antykwaryszów możemy liczyć na grono uczciwych osób, które ryzykując nawet pewnego rodzaju straty finansowe, nie chcą stanowić ogniw w nielegalnym obrocie skradzionymi dobrami kultury. Z drugiej strony widzimy również sens własnej pracy, sprowadzającej się czasami do uporczywego zwracania uwagi na stan zabezpieczenia obiektów kultury, wyciągania na światło dzienne różnych (czasami i niemiłych) spraw i systematycznego publikowania, niestety, ciągle powiększającego się katalogu strat.

Otrzymywaliśmy już kilkakrotnie informacje od osób, które nabyły okazjnie dzieła sztuki, a następnie rozpoznały je w *Cenne, Biecenne/ Utracone* jako pochodzące z kradzieży i zwróciły je bezpośrednio osobom czy instytucjom poszkodowanym. Każda taka sprawa umacniała nas w przeświadczeniu, że praca nie idzie na marne. Jak się okazuje, istnieje jeszcze inna forma załatwiania trudnych spraw – przesyłka do Ośrodka Ochrony Zbiorów Publicznych. Na to też już będziemy przygotowani.

Jeszcze raz w imieniu swoim i poszkodowanych, do których niedługo powrócą skradzione zabytki, dziękujemy uczciwej osobie. ❖

4